

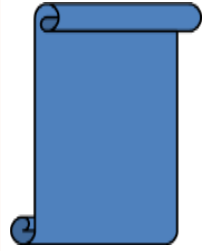
ЗАШТИТА ОД ДИСКРИМИНАЦИЈЕ, НАСИЉА, ЗЛОСТАВЉАЊА И ЗАНЕМАРИВАЊА

**Заједнички састанак Савета родитеља и
Тима за заштиту ОШ „Павле Поповић”**

Вранић

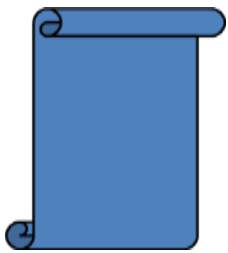
11. 12. 2020.

ЗАКОНИ У СИСТЕМУ ОБРАЗОВАЊА И ВАСПИТАЊА КОЈИМА СЕ УРЕЂУЈЕ ОВА ОБЛАСТ

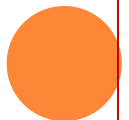
- **Закон о основама система образовања и васпитања**
- **Закон о основном образовању и васпитању**
- **Закон о средњем образовању и васпитању**

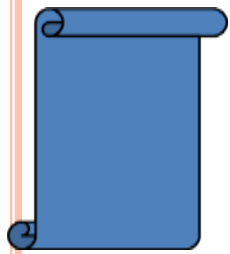

ПРАВИЛНИЦИ

- **Правилник о протоколу поступања у одговору на насиље, злостављање и занемаривање (2019. и 2020.)**
- **Правилник о ближим критеријумима за препознавање облика дискриминације од стране запосленог, детета, ученика или трећег лица у установи образовања и васпитања (2016.)**
- **Правилник о поступању установе у случају сумње или утврђеног дискриминаторног понашања и вређања угледа, части или достојанства личности (2018.)**
- **Правилник о друштвено-корисном и хуманитарном раду (2018.)**

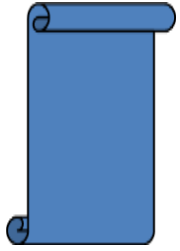

ЗАКОНИ У РЕПУБЛИЦИ СРБИЈИ

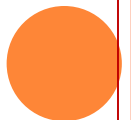
- **Закон о забрани дискриминације**
- **Закон о спречавању дискриминације особа са инвалидитетом**

- **Породични закон**
- **Закон о спречавању насиља у породици**

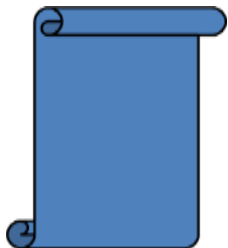

ЕФИКАСНИЈЕМ РАДУ У ОБЛАСТИ ЗАШТИТЕ, ОСИМ ОСТАЛОГ, ДОПРИНОСЕ ОДРЕДБЕ ЗОСОВ-А:

- **Одговорност ученика (чл. 83)**
- **Одговорност родитеља (чл. 84.)**
- **Васпитно дисциплински поступак (чл. 85.)**
- **Васпитне и васпитно-дисциплинске мере и правна заштита ученика (чл. 86.)**
- **Одговорност установе за безбедност деце и ученика (чл. 108.)**
- **Правила понашања у установи (чл. 109.)**
- **Општински Савет родитеља (чл. 121.)**
- **Казнене одредбе (чл. 191.-196.)**

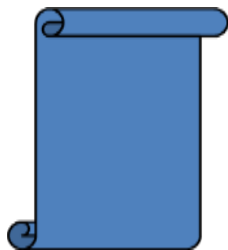

ОПШТИ АКТИ У УСТАНОВИ

- Статут установе
- Правилник о безбедности деце/ученика
- Правилник о правилима понашања у школи
- Кућни ред
- Правилник о васпитно-дисциплинском поступку (уколико то није уређено статутом)
- Програм заштите од насиља – у саставу годишњег плана рада установе
- Правилник о лакшим повредама обавезе ученика
- Проширивање листе активности у оквиру ДЈР

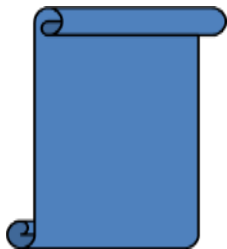

ОБАВЕЗЕ УСТАНОВЕ

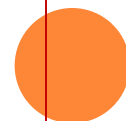
1. Тим за заштиту
2. Програм заштите
3. Извештај
4. Праћење и евидентирање
5. Реаговање
6. Информисање школске управе о ситуацијама трећег нивоа насиља и сваког нивоа дискриминације
7. Развијање компетенција наставника за рад у овој области

ТИМ ЗА ЗАШТИТУ ОД ДИСКРИМИНАЦИЈЕ, НАСИЉА, ЗЛОСТАВЉАЊА И ЗАНЕМАРИВАЊА

- поступа у ситуацијама Д/НЗЗ
- анализира стање у установи
- припрема програм заштите
- предлаже мере
- информисе све о планираним активностима и могућностима подршке и помоћи
- учествује у пројектима и обукама
- анализира ефекте и предлаже мере за унапређивање превенције и заштите
- укључује родитеље, сарађује са ШУ МПНТР
- води и чува посебну документацију
- укључује се (представник Тима) уколико постоји потреба код израде ИОП-а.

Дискриминац
ија јесте

- Једнако поступање према неједнакима и неједнако поступање према једнакима

Дискриминаци
ја није

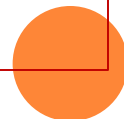
- Увођење Посебних мера ради постизања пуне равноправности, заштите и напретка лица или групе лица која се налазе у неједнаком положају

Злостављање:

- Сваки облик **поновљеног** вербалног или невербалног понашања које има за последицу стварно или потенцијално угрожавање здравља, развоја и достојанства личности.

Занемаривање:

- **Пропуштање** установе и запосленог да обезбеди услове за правилан развој детета и ученика.

ЗАБРАНА ДИСКРИМИНАЦИЈЕ (ЧЛАН 110.)

Забрањено је да се у установи неоправдано прави разлика, неједнако поступа, пропушта (искључивање, ограничавање или давање првенства)

на отворен или прикривен начин

непосредно или посредно у односу на лице или групе лица, на чланове њихових породица, њима блиска лица.

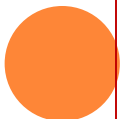

ШТА ЈЕ НАСИЉЕ?

Сваки облик учињеног понашања које има за последицу стварно или потенцијално угрожавање здравља, развоја и достојанства личности.

Може бити:

- физичко
- психичко
- социјално
- сексуално
- дигитално
- ✓ насилни екстремизам
- ✓ трговина децом

ЗАБРАНА НАСИЉА, ЗЛОСТАВЉАЊА И ЗАНЕМАРИВАЊА (ЧЛАН 111.)

Забрањено је свако насиље, злостављање и занемаривање!

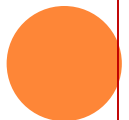
- Забрана се односи на сваког у установи (дете, ученик, одрасли, родитељ/други законски заступник, запослени, треће лице).**

ШТА ЈЕ ВРШЊАЧКО НАСИЉЕ?

То је насиље у коме учествују деца/млади сличног узраста.

! Важно је да нагласимо: вршњачко насиље се догађа и у парку, на игралишту, спортском терену, на рођенданима, као и у школи или било ком другом месту.

НИВОИ НАСИЉА И ПОСТУПАЊЕ

Први НИВО

Одељ.стар/
наставник
родитељи

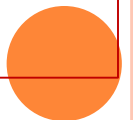
Други НИВО

ОС/Н и Тим
за заштиту-
унутрашња
заштитна
мрежа
родитељи

Трећи НИВО

ОС/Н и Тим и
надлежни
органи,
организације
и службе-
спољашња
заштитна
мрежа
родитељи

ПРЕВЕНЦИЈА-
информисање; васпитни
рад; планирање,
спровођење, праћење,
анализа активности,
акција, мера

ИНТЕРВЕНЦИЈА-
увек када се
насиље : припрема,
дешава или се
догодило

Заштита

ИНТЕРВЕНЦИЈА ЗА НЗЗ- 1.

**Постоји сумња или
сазнање да је ученик
укључен у насилни
екстремизам**

**-директор школе сазива
тим за заштиту,
-тим разматра ситуацију
и прикупља
информације,
-одлучује о даљем
поступању**

**Постоји сумња или
сазнање да ученик
припрема и/или
учествује у насилном
екстремизму које има
елементе кривичног
дела, а догађај захтева
неодложно поступање**

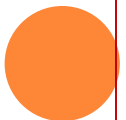
**-директор одмах
обавештава
родитеља, јавног
тужиоца и полицију**

ИНТЕРВЕНЦИЈА ЗА НЗЗ- 2.

Постоји
сумња или
сазнање да је
дете/ученик
укључен у
било који
облик
трговине
људима

Директор се обраћа
служби надлежној за
идентификацију и
подршку жртава трговине
људима, односно Центру
за заштиту жртава
трговине **(063/610 590)**,
надлежном центру за
социјални рад и
полицији.

КОРАЦИ У ИНТЕРВЕНЦИЈИ

1

Утврђивање или провера сумње
(не истрага)

2

Прекид насиља и смиривање учесника

3

Информисање родитеља

4

Консултације

5

Мере и активности

6

Праћење ефеката предузетих мера и
активности

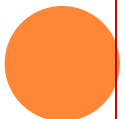

МЕРЕ И АКТИВНОСТИ-1.

Оперативни план заштите /план заштите сачињава се за конкретну ситуацију другог и трећег нивоа за сву децу и ученике - учеснике насиља и злостављања.

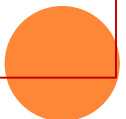
План заштите зависи од:

- врсте и тежине насилног понашања,
- последица насиља по појединца и колектив,
- карактеристика детета/ученика,
- развојних могућности детета/ученика,
- потреба за подршком,
- броја учесника итд.

МЕРЕ И АКТИВНОСТИ-2.

- **План заштите сачињава тим за заштиту заједно са одељењским старешином, односно васпитачем, психологом, педагогом, секретаром, директором и родитељем, а по потреби и са другим надлежним организацијама и службама.**
- План заштите треба да садржи и евалуацију плана: како се врши, на основу којих показатеља и друго.
- Број и ефекти планова заштите су саставни део Програма заштите/начина праћења, вредновања и извештавања.

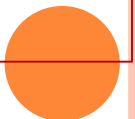
МЕРЕ И АКТИВНОСТИ-3.

У припрему плана заштите и реализацију, када год је могуће, установа ће укључити:

- представнике одељенске заједнице, односно групе,**
- ученичког парламента,**
- као и децу, односно ученике – учеснике у насиљу и злостављању.**

Укључује се вршњачка подршка!

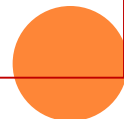
Важно-заштита података!

ДОКУМЕНТАЦИЈА, АНАЛИЗА И ИЗВЕШТАВАЊЕ

1. Праћење остваривања програма заштите установе
2. Евидентирање свих случајева **дискриминације и другог и трећег нивоа НЗЗ**
3. Праћење остваривања конкретних планова заштите
4. **Анализирање стања и извештавање**

САРАДЊА УСТАНОВЕ СА ЦЕНТРОМ ЗА СОЦИЈАЛНИ РАД

- Обраћа се у писаној форми, са кључним, битним информацијама, званично са печатом и потписом
- Тражи се од центра хитно реаговање у оквиру надлежности центра(на пр.уколико ученик не иде у школу установа се обраћа надлежној општинској служби а не центру)
- Тражи се од центра потврда о пријему пријаве
- Ургенција уколико центар не одговара !!!

ИНФОРМИСАЊЕ ШКОЛСКЕ УПРАВЕ О СИТУАЦИЈАМА 3.НИВОА НАСИЉА

- Установа извештава школску управу одмах а најкасније у року од 24 сата!
- Шаље писани извештај школској управи у најкраћем року, а чим се прикупе информације .

ГРЕЊЕМ НИВОУ НАСИЉА

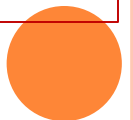
Место	
Установа, адреса, директор, контакт телефон	
Врста насиља (по правилнику: физичко, социјално...)	
Учесници (деца/ученици, узраст, одрасли-деца, група, итд)	
Предузети кораци (најкраће: ко је информисан; ко је укључен у решавање ситуације; уколико има информација каква је сада ситуација) навести сажето оно што је битно	

ПРАВИЛНИК О ДРУШТВЕНО-КОРИСНОМ И ХУМАНИТАРНОМ РАДУ

(ступио на снагу 15.9.2018.)

- Не односи се на активности школе које су планиране Годишњим планом рада, у који су укључени СВИ односно ВЕЋИНА ученика, школе одељења.**
- То су активности којима се посебно развија друштвено одговорно понашање ученика, облик је ресторативне дисциплине.**

- **Законска основа за доношење Правилника - члан 86. став 15. Закона о основама система образовања и васпитања („Службени гласник РС“, бр 88/17 и 27/18.)**
- **Школа, упоредо са изрицањем васпитне, односно васпитно-дисциплинске мере, одређује ученику и обавезу обављања друштвено-корисног, односно хуманитарног рада, који се одвија у просторијама школе или ван просторија школе под надзором наставника, односно стручног сарадника.**

**Лакша повреда
обавезе ученика**

- опомена
- укор одељенског старешине
- укор одељенског већа

**Тежа повреда
обавезе ученика
прописна
Законом**

- укор директора
- укор наставничког већа

**Повреда забране
прописане
Законом**

- укор директора
  - укор наставничког већа
-

Мера	Ко одређује активности	Праћење и извештавање
Опомена и укор одељенског старешине	Одељењски старешина	Самостално или уз подршку члана ОВ или СС Одељењско веће
Укор одељенског већа	Одељењско веће	ОС са 1 или више наставника , СС Одељењско веће
Укор директора	Директор	ОС са 1 или више наставника , СС Директор
Укор наставничког већа	Наставничко веће	ОС са 1 или више наставника , СС Наставничко веће

ХВАЛА НА ПАЖЊИ!

